

מדפיכל מט. א/2

מישיבת ועדת השרותים הצבוריים

ביום שלישי, כ'ג חשוון תש"י (15.11.49)

חברי-הועדה

נוכחים:

- א. רקנטי - היו"ר
- ח. דרורי
- י. גיל
- נ. הרפז
- א. טביב
- ד. נצר
- ח. מגורי-כחן
- א. תבורי
- א. פנינג

מוזמנים

מוזמנים

- ד"ר מאיר - מטעם משרד הבריאות הממשלתי
- ד"ר גן-צבי - " " " "
- מר מלמדוביץ - קופת-הולים לעובדים לאומיים
- ד"ר צ'רתוק - " " " "
- ד"ר עפרון - הציונים הכלליים
- ד"ר מילר - " " " "
- ד"ר אריאב - עממית
- ד"ר ורשוב - " " " "
- ד"ר ברמן - הכללית
- ד"ר סורוקה - " " " "
- ד"ר טילהבר - "מכבי"

הישיבה נפתחה בשעה 11.00.

היו"ר א. רקנטי: אני פותח את הישיבה. באי כוח מדור העליה של

הסוכנות, אשר הוזמנו עלידינו לישיבה זו,

הודיעו, כי לא יבואו.

י. גיל: אני רוצה, ראשית כל, להציע, שהיו"ר יפנה את

חברי הסיעות וידרוש מהם להתייחס ביתר רצינות

אח לועדה; עליהם לדייק, בכדי שלא נפסיד כל כך הרבה זמן יקר, אבל ישנם

גם רבים אשר אינם מפפיעים כלל. באם אין להם זמן בשביל הועדה, צריכות

הסיעות להחליף אותם בחברים אחרים, אך עבודת הועדה אינה אריכה לסבול מזה.

בקשר לסדר-היום, יש אמנם להצטער מאד על שמר יוספסטל לא הופיע, אך אם כך הדבר - אנחנו נוכל לדון בסעיף השני של סדר-היום, הוא - בירור אופני ההקצבה לקופות החולים. על מתנות-העליה והשרות הרפואי בהם, נוכל לדון בישיבה הבאה בנוכחות מר יוספסטל.

היו"ר א. רקנטי: בישיבה הקודמת נשמעו תלונות מצד באי-כוח קופות

החולים לנגד קופת-החולים הכללית, אך הפסקנו אותן, היות והיא לא היתה מיוצגת. כעת נמצא כאן גם באי-כוח קופת-החולים הכללית ונוכל לברר את הדברים. זהו דבר אחד; דבר שני, אפשר לברר עם נציג משרד-הבריאות את אופן חלוקת ההקצבות. בישיבה הקודמת התלוננו באי-כוח קופות-החולים, על כי אין הממשלה נענית לדרישתם לחלק את ההקצבות לפי מספר חבריהן, כי אם לפי הבנינים שהם הקימו.

את שאלת הטיפול הרפואי במתנות-העולים, נוכל

לברר בישיבה הבאה, בה אני מקווה שבאי-כוח הסוכנות כבר יהיו נוכחים.

י. גיל: עד כמה שלי ידוע, אישרה ועדת הכספים סכום של

350 אלף ל"י לקופות-החולים. מלבד זה, ישנה

הקצבה מיוחדת לבנינים וגם ריזרבה. יתכן שד"ר מאיר לא יסכים להכנס לדיון על הריזרבה הזאת, אך גם בלעדיה ישנן די אפשרויות כספיות בכדי להצדיק כעת את הבירור בוועדה.

אני מציע להחליט הועדה, לקבל את הצעת קופות-החולים

בדבר חלוקת התקציב בהתאם למספר החברים המבוטחים בכל קופה וקופה - ואת ההחלטה להביא בפני הכנסת לאישור. אביא שני נימוקים להתנגדותי לשיטת ההקצבה בהתאם למספר הבנינים: (א) בנין בתי-חולים שייך לתחום עבודתו של משרד-הבריאות הממשלתי והוא מקבל לשם כך תקציב מיוחד, הן בתקציב השוטף והן בתקציב הכללי. (ב) ישנן קופות-חולים המקיפות חלקים חשובים של הישוב, אלה הן אותן ארבע הקופות המיוצגות כאן, אשר לא עסקו עד עתה בהקמת בנינים. אין כל הצדקה, ואסור שהמדינה תקפת את אותן ואת אלה הנמצאים בטיפולן, באשר הם משלמים את מסייהם ככל יתר חבריהם המבוטחים בקופ"ת הכללית.

אני מציע לשמוע בקצרה על צרכיהן, דרישותיהן

וספקותיהן של קופות-החולים השונות ואחר-כך הועדה תדון ותקבל החלטה בנדון זה.

מלמדוביץ:
(עובדים לאומיים)

הישיבה הקודמת היתה מוקדשת לבירור בעניני העליה והטענות שלנו כלפי הסוכנות המקפחת אותנו, כפי שהושמעו. לכן, אינני חושב שיש טעם לקיים את הישיבה בהעדר מר יוספסטל, כי לא נוכל לשמוע ממנו את החשובה אשר לה שאלנו. זוהי הבעיה העקרית המענינה אותנו כיום.

בקשר לבעיה הכספית, הרי היא נפתרה מאז הישיבה האחרונה. משרד-הבריאות קבע מפתח מסוים לחלוקה, אשר אולי אינו מספק בכל מאת האחוזים, אבל כבר קיים הטרד.

נ. הרפז: ששמעתי, כי כבר הגעתם לאיזה הסכם, אך הייתי רוצה לשמוע מה הוא.

ד"ר מאיר:
(משרד-הבריאות)
קיבלנו אינפורמציה ממשרד-האוצר, כי עומד לרשות קופות-החולים - לא לרשות בנינים - מכום של 350 אלף ל"י, אשר אושר ע"י הכנסת.

החלטנו בשאלה, איזה מפתח של חלוקה יהיה הפחות בלתי-צודק; מספר החברים, ההכנסות ממסי-הבר, או הכנסות והוצאות כלליות. מספר החברים אינו יכול להיות מפתח צודק, היות ובכל קופה גובה מס-החברות הוא שונה. ההכנסה גם כן, אינן יכולות לשמש מפתח, כי לקו"ח של ההסתדרות ישנן גם הכנסות מחו"ל; גם ההוצאות אינן משקפות את העבודה הנעשית ע"י קופ"ח, היות וישנו חלק של הוצאות בלתי-ישירות.

אחרי התייעצות עם משרד-האוצר בשיחה עם באי-כוח קופות-החולים השונות, הגענו לידי החלטה, שבתור מפתח תשמש ההכנסה ממסי-הבר, לפי המאזן של שנת 1948. המס המקביל אינו נכנס לחישוב זה. יתכן שבשנה הבאה יתקבל מודוס אחר, אך כעת אנו סבורים כי זוהי השיטה הצודקת ביותר, אף על פי שאנחנו הכללית לא שמחה עליה ביותר.

בנוגע ההקצבות לבנינים, הרי זו שאלה אחרת. האוצר הודיע לנו, כי אין בתקציב אישור להקצבות למטרה זו. לעומת זאת, נוחנת הממשלה הלוואות מקרן הפיתוח, ל-15 שנה בחנאים נוחים מאד; לפי דעת אנשי-כספים, אפשר לראותה כמעט כהקצבה. הלוואה זו לא ניתנת, אך ורק לבנין מוסדות צבוריים - במקרה זה בחי-חולים - ולא למרפאות, בחי-הבראה וכדומה. מה הסכום שיעמוד לרשותנו, אינני יודע בדיוק. הסכום כולו מגיע ל-2 מיליון ל"י בערך, בהם יש לנו עוד שותף: בחי-הספר. אני מניח

שנקלף כ-6 עד 7 מאות אלף ל"י, אשר אותן נחלק לפי התכניות שהוגשנה לנו. בחוק זה נצטרך לקחת בחשבון גם את העיריות והמועצות הבונות ואשר כבר פנו אלינו בקשר לכך, כגון עיריית ת"א, חיפה, מועצת-חולון, חדרה ועוד.

י. גיל: אני מקדם בברכה את ההסדר שהושג על אופן חלוקת ההקצבה, אך אני רוצה לעמוד על שאלת חלוקת ההלוואה לבנינים. אם מקציבים מאאאאאאאאא למוסדות מוניציפליים מקופת-המדינה, הרי אני יכול להבין זאת, באשר מוסדות אלה משותפים לכלל האאאאאאאא התושבים. בלי הברדל מעמד, גזע, עדה ודת - אפילו ללא יהודים. אולם, אם הקצבה זו תינתן רק לבוני בתי-חולים, הרי יהיה בזה קיפוח של חלק גדול מהישוב - כל אותו החלק המאורגן בקופות אחרות מאשר קופ"ח של ההסתדרות, היות והיא היחידה המקימה בתי-חולים ואין אפשרות אישפוז בהם, אלא לחברי קופה זו בלבד. אף על פי שאת המסים משלמים כל חלקי הישוב.

פעולה כזו נקראת - העברת הון מחלק של האוכלוסיה לחלק שני בה. אם כן, הצעתי היא, שלאותן הקופות אשר לא עסקו בבנין בתי-חולים תינתן ההקצבה לבנין מתפאות, אשר הן לא פחות חשובות, לדעתי. קופ"ח של הצניעות הכלליים, למשל, פתחה כעת מרפאה גדולה ביפו ואני חושב שהיא עושה שרות לא פחות חשוב מאשר בתי-חולים. למרפאה יש פלום נוסף בכך, שהיא עוסקת גם ברפואה מונעת. לכן אני מציע ש'עדח השרותים תתן דירקטיבה למשרד-הבריאות, כי ההקצבה לבנינים תינתן למוסדות מוניציפליים, לקופ"ח של ההסתדרות לשם בנין בתי-חולים, ולקופות האחרות לשם בנין מרפאות.

א. פרמינגר: ההקצבה שעליה מדובר כאן, שייכת לממשלה. לו היה שרות ממלכתי של ביטוח בפני מחלות, לא היה צורך להקציב כספים לארגונים. אך אני מתפלא לראות שחברים המדברים חמיד כנגד הפיצול המפלגתי, דוקא כאן גורסים את השיטה הזו. ישנם מוסדות פרטיים, צבוריים וצבוריים למחצה ונשאלת השאלה, האם המדינה מוכרחה להשתתף בעול זה. אם הממשלה רוצה לתמוך בפיתוח מפעלים חדשים, היא מוטב לדעתי, אילו היא הייתה מפתחת בעצמה ואם אין לה את האפשרות לעשות זאת לבד - היא יכולה להשתמש בכספיה לשם השתתפות עזרה, לגורמים צבוריים היכולים לגייס כספים נוספים ממוסדות ומחברים, בשיעור עשרה, עשדים, שלושים אחוז, עד גבול מסוים, כי אם חלקה גדול מדי, היא עלולה להפסיד.

שטח הממשלה אינה צריכה להיות שיטה של תמיכה בגופים שונים למטרה אחת - כי אם כן, הרי יכלה לפזר גם את המשטרה, למשל, ולתת הקצבות לארגוני-שוטרים - כי אם עליה לרכז בידה עד כמה שאפשר, את המפעלים הרחבים החיוניים ואם הדבר לא ניתן ברגע זה, הרי יש ללכת בכוון זה.

אך אם כבר הולכים בדרך זו, יש לראות אם אצחו המודד שנקבע משקף נכון את המצב, את המאמץ הנעשה. לדעתי, מסתבר אינו משקף זאת. אני מוצא, שמחזור הכספים של העזרה הניתנת למוסד, משקף יותר ואני מציע למשרד-הבריאות לבדוק זאת מחדש, בכוון זה.

נוסף על כך, אינני יכול להבינך, מדוע יש להוציא את המט המקביל מהחשבון. אם נותני-העבודה מסכימים לשלם אותו, הרי זהו בכל זאת הישג הפועלים שהביאו לידי הסכם כזה, ואפשר להשוב את השתתפות הזו כתוספת למשכורת הפועלים, אשר במקום לשלמה להם - משלמים אותה המעבידים לקופ"ה. אינני רואה כל סיבה מדוע שלא להתחשב בסכומים אלה. הרי גם יתר קופות-החולים יכולות להשיג מס כזה, אם כבר מדובר כל כך הרבה על חופש היזמה הפרטית; הן יכולות לארגן את חבריהן שידרשו זאת גם כן. אם יש להן את החוזק הדרוש לארגון עצמאי, ישיגו את זאת.

היו"ר א. רקנטי: אינני יודע אם ההסכם נחקבל ע"י כולם. שמעתי שכן, ואם זה נכון, אל לנו להתערב יותר בענין זה. רצינו למנוע קיפוח, אך אם אין קיפוח קיים וכל הצדדים הסכימו, אין אנו צריכים להתרוכח על זה יותר.

א. פרמינגר: אני ידעתי על ההסכם הזה עוד במרם באחי הנה. אם גמרו אותו, זה רע; אם עוד לא גמרו, אעשה את הכל בכדי שלא ייעשה.

בקשר לבנינים, לא נראה לי הגיוני להפריד בין מרפאה לבית-חולים. גם מרפאה לא יכולה לקום בלי בנין וגם אינני רואה הבדל בין האחיות, או כל יתר הפרסונל העובד בבית-חולים, לבין זה במרפאות. אני רק מתפלא, מדוע קופ"ה העממית והלאומית אינן שמחות על ההלוואה הניתנת ע"י הממשלה, לבנין בתי-חולים בשביל חבריהן.

אני חוזר לענין ההסכם. ברצוני לשמוע דברים ברורים, אם נגמר או לאו. אם כן, ^{על}משרד-הבריאות לחשוב על זה מחדש ואם עוד לא נגמר, אני מציג את השאלה הזו להחלטת הועדה.

ד. נצר: אני רוצה להזכיר לחברים את המוסכם בכנסת: אם אנו מזמינים אנשים מהחוץ, עליהם למסור רק את משאלותיהם. הדיון עצמו, נעשה בנוכחות חברי הכנסת בלבד.

ה. דרורי: אני רק רוצה להוסיף, כי אם יש לנציגי קופות-החולים איזה הערות, אנחנו מוכנים לשמוע, אבל בעניני כספים והלוקת תקציב, אין הועדה שלנו עוסקת. אנחנו דנים על קנושא הדחוף העומד עתה על סדר-יומה של הועדה והוא: האישפוז.

ו. כהן-מגורי: אני רוצה להפנות את תשומת לבכם למצב שפשוט קשה לתארו במלים, השורר במחנות-העולים. אנשים אלה חסרי-כל, חסרים גם בריאות והתמותה ביניהם ובין ילדיהם במיוחד, עולה על כל משוער. אין איש, אין עתון ואין מוסד אשר לא יתריע על כך, השכם והערב. אני דורש ממשרד-הבריאות לשתף את כל הגורמים היכולים להוסיף לשיפור תנאי חייהם של אנשים אלה.

ז. נצר: אין זה עומד על סדר-היום, היות ובאי-כוח הסוכנות לא הופיעו.

ח. יו"ר א. רקנטי: אני רוצה לשאול את באי-כוח קופות-החולים, אם הם הסכימו להצעת הממשלה.

ט. גיל: אני רוצה להוסיף לדברי היו"ר ולשאול מה ^הק דרישותיהם וחביעותיהם, כי הרי לא נחזור פעמיים לדיון זה.

י. הרפז: אני מבקש מנציגי הקופות, להמציא לחברי-הועדה דו"חים על הארגונים שהם מייצגים, בכדי שנקבל

מושג ברור על מה כל אחת נותנת למבוטח אצלה, - מה היא דורשת, מה תכניותיה, המאזן שלה וכו'. אמנם, יש לנו מושג על קופ"ח, אבל כל אחד מכיר את זה שהוא חבר בה.

אנחנו מעוניינים להבין מהי הסיבה שצריכות להתקיים כל כך הרבה קופות-חולים ולא אחת בלבד, ועוד.

כעת אני מציע שימסרו לנו מהן ההסכם אשר הושג וכיצד מתחלק הסכום של 350 אלף ל"י בין הקופות השונות.

היו"ר א. רקנטי: אני חושב שבסטאדיה זו של הבעיה, עדיין לא מעניינים אותנו מספרים ופרטים. אם ישנו כבר הסכם על הסעיף הזה, אנחנו יכולים לעבור לסעיף השני בסדר-היום.

ד"ר מאיר: בטרם גומרים את הסעיף הזה, אני רוצה להציג שאלה לסדר, כי נוצר כאן פרצדנט אשר אינני יודע אם מותר לי לעבור עליו בשתיקה.

הממשלה, בתוקף תפקידה, מבצעת פעולות שונות לפי ראות עיניה ואינה יכולה לחכות לאסיפתנו של ועדת בנסת, בכדי לאשר את פעולתה; היא גם אינה זקוקה לקבל הסכמה מצד הקופות. יש להן אמנם, רשות לערער בפני ועדה צבורית, אך אף אחת מהן לא עירערה. אם כן, אנו מפסידים את הזמן, עם דיון כזה.

ד"ר אריאב: (קופ"ח עממית) בנוגע להסדר אשר אליו הגענו עם משרד-הבריאות בדבר חלוקת החקציב, אני מצטרף לדעה שהוא טוב בלי-ת-ברירה.

בנוגע לבניינים, אני מרשה לעצמי לומר, כי זה לא יהיה צודק להגיש את עזרת הממשלה רק לתמיכה בבנין בתי-חולים. הצורך במרפאות הוא משא-אצא משווע במקומות הישוב הנשגלים ועל אחת כמה וכמה - בחדשים. על כן, צריכה הממשלה להגיש את עזרתה לכל קופות-החולים, למען הקמת בתי-חולים או מרפאות.

טילהבר(?) : לפי דעתי, חשוב מאד לכלול גם בתי-הבראה בין (קופ"ח מכבי) הבניינים הנהנים מן ההקצבה.

שה/מק

אני אסכם שהועדה מבקשת מאת הממשלה להתחשב

היו"ר א. רקנטי:

בדרישות הללו.

הקאבה זו שמדובר עליה כאן, יש צורך לזכור

ד"ר מאייר:

שהיא הנה הלוואה הניתנת מקרן הפיתוח של

הממשלה והחלטה בענין זה נתונה בידי משרד-האוצר ולא בידי משרד-הבריאות.

אם יש לכם איזו פניה, עליכם לבוא בדברים עם משרד-האוצר.

אני רוצה להביע בקשה לממשלה בשם הועדה ובאמצעות

היו"ר א. רקנטי:

בא-כוח משרד הבריאות, ד"ר מאייר, כי במושב

"בנינים" ייכללו גם בחי-הבראה ומרפאות.

אני מציע שלא להביע גם משאלה. כל היודע

נ. הרפז:

את בעיות הבריאות בארץ, יסכים כי ראשית כל

יש לבנות בחי-חולים, ואנחנו נהיה שמחים מאד אם התקציב יספיק לבניחם.

אני רוצה להעיר, אצאגזבר קופ"ח הכללית, כי

ד"ר סורוקה:
(קופ"ח כללית)

אנחנו הקמנו מלבד בחי-חולים, גם מרפאות רבות

ובחי-הבראה, כך, שכל שיטה שלא תיקבע - תבטיח לנו את החלק הגדול ביותר בהקצבה. אם כן, לא זאת הבעיה, כי אם אמצעיה המצומצמים של הממשלה כיום.

מתוך אותם שני המיליונים אשר שמענו עליהם,

נקבל רק חלק, ועדיין לא ידוע איזה; מתוך סכום המוקצב לבריאות, תקבלנה חלק המועצות והעיריות, כפי ששמענו קודם. על כן, עד כמה שנפצל יותר את הסכום הנוחר, יש לנו סכויים להפיק ממנו פחות תועלת.

אם קופ"ח זו או אחרת, תאמר שהיא מקציבה סכום

מסוים לבנין בית-חולים, תבוא גם עזרת הממשלה - כי הרי עליה לדעת מה

היא מעודדת.

אני רוצה לדבר על שאלה זו מנקודת ראות החולה

ד"ר ברמן:
(קופ"ח כללית)

ולא מנקודת ראות קופת-החולים. עובדה היא,

שבעית האישפוז מהווה כיום את שאלת השאלות.

מרפאה, למשל, אפשר להקים גם בבית רגיל, בכפר נטוש. אמנם נכון, העזרה הרפואית תסבול מזה מעט, ונחוץ יהיה להעבירה לבנין מתאים, אבל בכל זאת - פתרון שאלה זו יותר קל מאשר פתרון שאלת האישפוז, בעקר במחנות ובכפרי-עולים.

אם הציבור מסכים לשלם עוד כספים, מלבד המסים שהוא משלם למדינה, יש לכסף המושקע ע"י הממשלה תועלת רבה יותר, כי היא צריכה לקבל על עצמה רק השתתפות גאתוז מסוים, המשתף כספים ממקורות אחרים; אולם, אם הקצבת הממשלה צריכה לשמש אבן-פינה לבנין אשר החלקים האחרים מרם נמצאו, יש בכך פחות תועלת - אינני רוצה לומר, אין תועלת.

לי, כאדם המטפל באופן ישיר בארגון העזרה הרפואית, ידוע, כי בעית האישפוז היא הדורשת את פתרונה ראשונה. כמובן שאם תימצא אפשרות לגייס עוד כספים אשר יאפשרו גם בנין מרפאות ובתי-הבראה, תהיה בכך ברכה רבה.

י. גיל: אני רוצה לומר שאנו מערובים כאן שני עניינים: אישפוז וחלוקת כספים. את שאלת האישפוז עוררנו בכנסת, עוד במושב הקודם, אולם היום אנחנו דנים על אופן חלוקת ההקצבה הניתנת ע"י הממשלה.

אילו היתה הממשלה בונה בעצמה בתי-חולים, לא היה לנו צורך לדון בזה, אבל אם היא מחלקת תמיכות לגופים מעמדיים, מפלגתיים, חלקיים של הישוב - הנני מביע את המשאלה כפי שהציע אותה ידידי היו"ר ואני דורש מהועדה לדון על כך. אנחנו, חברי-הכנסת, נשלחנו להיות פה לבוחרינו ואת השליחות הזו אני ממלא. אם הועדה לא תחליט, אביא את הענין בפני הכנסת.

א. טביב: נכון כי בנין בתי-חולים הוא צורך דחוף מאד, אך גם המרפאות הכרחיות ויכולות למנוע חולים מלהזדקק לביתי-חולים. לכן, אני חושב שלא צריך להפריד ביניהם.

ה. דרורי: באמת אינני יודעת, אם עלינו להכנס לויכוח על חלוקת הכספים, אך דבר אחד ברור - כי כל ההקצבה צריכה להינתן לצורך ההכרחי, הדחוף ביותר, במדינה, ולא לפי שום חישובים אחרים.

עובדה היא, כי ישנן סקרים קשים מאוד וחמורות רבה, מפאת חוסר האפשרויות
 לאישמוז. נוכל לקבל את ההצעה להגיש משאלה לכשירחיב, אבל קשה - כל
 מאמצינו צריכים להיות מכוונים לקראת השגת מטרה ראשונה זו, והסכום
 המצומצם צריך לענות על הצורך הדחוף ביותר ולא על ארכי מפלגות וגופים.

ד"ר טאזיר: לפני שאתם ממשיכים בויכוח, אני רוצה להסב
 את תשומת לבכם - בעקרה זה מכוון למר גיל -
 שבינן אם תחולק ההקצאה לבתי-חולים ובין אם תינתן גם למרפאות, הפרטנדנט
 הגדול ביותר תישאר קובל"של ההסתדרות. מיד אהריה באות שתי העיריות
 הגדולות, חיפה וחל-אביב. אם כן, דברי מר גיל אינם מכוונים כלפי מעמד,
 אלא כלפי העיריות - אשר יש להן רק בתי-חולים.

הערה שניה: הממשלה רוצה לעודד באמצעות קרן
 כיתוח זו, את בנין בתי-החולים ומשום כך היא מעוניינת להקציב לעיריות.
 אני חושב שאתם, בתור ועדת-כנסת, צריכים לתמוך בממשלה. בבנין מרפאות
 היא איננה רואה את עצמה חייבת, אך היא תומכת פה ושם במרכזאות המוקמות
 בכפרים הנטושים.

הערה שלישית: הלוואה זו ניתנת אך ורק לשם
 עידוד הקמת בנינים חדשים. פנתה אלינו, למשל, אחת מקופות-החולים בבקשה
 להשתתף בתיקון בנין שהיא השיגה מהרכוש הנטוש. לא נתנו להם לכך כל סכום
 של כסף.

א. תבורי: אני מציע לא להתייחס בקלות להצעת הבעת המשאלות.
 אמנם, אין ועדתנו מוסמכת לתת דירקטיבות לממשלה
 ולמוסדותיה, כי אם להציע חוקים בלבד ולהביאם לאישור בפני הכנסת; אך
 יחד עם זה, מתחשבים מאד גם במשאלה ולכן אל לנו להקל ראש בדבר.

נוסף לכך, אינני מרגיש את עצמי תפשי מלומר
 אמת ידועה, אשר כאילו נשתכחה כאן: מדינת ישראל, במשך זמן קיומה הקצר,
 לא הייתה יכולה להספיק לשנות מציאות הקיימת זה שלושים שנה - ואשר ישנם
 אנשים החושבים אותה לעוול. הייתה עובדה של חלק אחד מהישוב, ציבור
 פועלים וחלוצים, אשר בימים הקשים ביותר, במאמצים עצומים, בעזרת הגולה
 בלבד בלי יתר חלקי-הישוב - הקים מה שהקים. מה אשמתו של ציבור זה, שמקץ

עשרים שנה נמצאו עוד חלקים בישוב, אשר התחילו ללכת בדרך של קתיקורי ולהקים להם מוסדות של עזרה הדדית, במקרה זה - בשמח הרימוי.

האם צבירת נכסים זו, ע"י מאמצים בלתי-פוסקים במשך שנים, הנה קיפוח שהמדינה אשר הוקמה לפני זמן כל-כך קצר, צריכה לתקן? זה כלל לא קיפוח, כי אם תוצאה ממציאות מסוימת.

היתה שאלה של אופן חלוקת התמיכה המיועדת

לקופות-החולים והממשלה תבעה מודוס מסוים, אשר היא מוצאת אותו לצודק. אני חושב שבקורתו של מר פרמינגר הנה צודקת, אבל יש להתחשב עם הצורך שהיה לקבוע בהקדם את ההסדר ולכן אני מציע גם למר פרמינגר, שלא להסיק מסקנות מבקורתו ונגמור בזה. אולם, מדוע היינו צריכים לשמוע מנציגי קופות-החולים: הסכמנו בלי-בהירה. הרי כאן ועדה צבורית; אם נעשה לכם עוול, תאמרו זאת בפה מלא. אני חדשב, כי העוול נעשה כלפי קופ"ת הכללית.

שאלה אחרת לגמרי, היא, שאלת הבנינים לבתי-

חולים. אם השאלה הראשונה היתה שאלה של הסדר מתקבל על הדעת, הרי הענין הזה הוא ענין מדיני מובהק. קרן הביטוח חייבת לתת הלוואות לאותם הענינים שהממשלה מוצאת להכרחיים - וביניהם האישפוז הוא נקודת המוקד. ההלוואה לכך תינתן, כפי שמסר לנו כעת בא-כוח הממשלה.

אני מוצא, כי אין ענין המרפאות שייך לשאלת

בתי-החולים. ד"ר ברמן העירה בצדק, כי אפשר להקים מרפאה טובה עם רופאים ועם ציוד טוב בבית כפרי, מה שאין כן ביה-חולים אשר אינו יכול להתקיים בבנין לא מותאם. על כן, אין לערבב את שני הענינים ואין להסכים להבעת משאלה כהצעת היו"ר.

ד"ר אריאב? אם אמרתי קודם שקיבלנו את ההסדר הנוכחי בלי-ת-

ברירה, הרי הסיבה לכך היתה שלא מצאנו מודוס

צודק יותר לעת-עתה, ולא מכיוון שדעתי היא אחרת.

בקשר לשאלת הבנינים, אני רוצה להזכיר לחברי-

הכנסת, כי נציגי הקופות נשלחו בכדי לקבוע זכויות עבור חלק מהישוב, ולא בשביל עצמם. אם אנחנו דורשים השתתפות מצד הממשלה, הרי זה בכדי להקים מרפאות חדשות - לא שיפוץ לישנות - במקומות רבים שעדיין לא קיים ש בהם כל טיפול רפואי. חברינו נמצאים בעיקר בכפרים והם על פי רוב זקוקים למרפאות,

כי טרם הוקמו. אין בכך דאגה לא למעמד ולא לעדה מסוימת. המציאות הוכיחה כי לא כל התושבים יכולים להיות חברי קופ"ח הכללית - ולחברים אלה אנחנו דואגים. אין בכך לא חיקוי ולא שיגרה, אלא היענות לצרכים. מי שיחשוב, כי אפשר להשיג כיום בנקל בית כפרי, יטעה; את הניתן לעשות אנו עושים, אך אנו זקוקים לעזרה.

ד"ר עפרון:
(קופ"ח ציונים כלליים)
אני רוצה להאיר את השאלה הזו מנקודת-ראות אחרת לגמרי. לפי דעתי, הקמת בית-חולים, זה אמנם

שלב הכרחי, אך שלב מאוחר יותר בדרך ההתפתחות של קופת-חולים.

אני מסכים לדעתו של מר פרמינגר, כי אין הממשלה צריכה לחמוך בכל מוסד חדש אשר יקום, אך אין היא צריכה לנקוט בשיטה העוצרת בעד התפתחותו של מוסד, הקיים כבר כמעט עשרות בשנים; כלומר, לאבד את האפשרות, כי מוסד זה יגיע לידי הקמת בית-חולים.

בכדי שאפשרי יהיה לאסוף כסף להקמת בית-חולים, צריך להיות מספר חברים מאורגנים המצדיק את הדבר, וגם מספר סניפים ומרפאות, אשר יוכלו להראות על הישגים קודמים. מתוך כל זה, דעתי היא, שהממשלה צריכה לעודד את קופות-החולים ולא להענישן על-ידי כך שלא תזכה אותן בהקצבה לבנין.

ד"ר צרתוק:
ראשית כל אני רוצה לומר, שאין איש מאתנו אשר אינו מעריך את מפעלה של קופ"ח של ההסתדרות, ואל יתקבל הרושם, כאילו יש לנו תלונות כלפי קופ"ח זו.

לאלה הטוענים נגד קיום קופות-חולים שונים ורואים בכך נזק, אני רוצה לומר, כי בכל עם ישנן שיטות שונות של ביטוח סוציאלי. קופ"ח שלנו, אחזה בשיטת הקמת מרפאות, היות ומרפאה מש כללת - בבית טוב, ציוד טוב ופרסונל מתאים - מקטינים בהרבה את מספר האנשים הזקוקים לבתי-חולים. אין זה כך לגבי מרפאה המוקמת, מחוסר ברירה, בבית כפרי, והעובדה בתנאים קשים. אני חושב, כי יש להעריך את תרומתנו להקלת בעיית האישפוז, על-ידי הקמת מרפאות משוכללות.

שה/מק

נ. הרפז:

אם כבר מדברים על עצם הענין, אני רוצה להציע:

(א) הצטפים העומדים כאן לדיון, ניתנים להלוואה

אך ורק לשם בנין בתי-חולים.

כשהיה עלינו, על קופ"ח של ההסתדרות, לבנות את

בלינסון - פנינו לעיריית פתח-תקוה בכדי לשחפה וע"י כך הייתה אפשרות

לקבל כספים גם ממשלת המנדט. אחרי מו"מ ארוך הסכימה העירייה ואחרי-כן

התחרטה, כך שהיה עלינו לבנות את בתי-החולים במאמצים כבירים על השבון

החברים שלנו. אני מזכיר זאת כעת, כי ענין הפניה אקטואלי מאד.

(ב) את המרפאות במקומות הישוב החדשים אפשר להקים,

כשם שקופ"ח עושה זאת, על השבון חושבי המקום בעזרת קופ"ח. לכל מקום אשר

מעבירים עולים, יש בתכנית ההתישבות לבנות חיכף ומיד מרפאה, וקופ"ח

משחפת בזה.

אני מתנגד להבעת כל משאלה, או המלצה, אשר אינה

קשורה עם בנין בתי-חולים בלבד.

גוסף על כך, אני מבקש מאת מנהל משרד הבריאות,

להמציא לחברי-הועדה חומר על הבעיה הזאת, בכדי שנוכל להשוות בין השיטות

הקיימות ואולי נוכל להציע מספר הצעות תיוניות. אנחנו גם רוצים להבין,

מדוע צריכים הציונים הכלליים לקיים שלוש קופות ("הציונים הכלליים",

"מכבי" ו"עממית") ואינן יכולות להתאחד - כדוגמת ה"פועל המזרחי" ו"אגודת

ישראל", למשל. אילו הסתדרות העובדים היתה מתחלקת לעשרות, לא היתה

מסוגלת ליצור את אשר יצרה.

י. גיל: אני רוצה להעיר בקשר לדבריו של החבר חבורי, שאם

הוא חושב, כי מתפקיד הועדה לטפל רק בתוקים, הוא

אינו אלא טועה. כל מי שידועה לו סמכותה של ועדה פרלמנטרית בכל פרלמנט,

יסכים אתי - ועל אחת כמה וכמה במקרה שלנו, אשר המפלגה השלטת הסירה ממנו

את תפקיד הקמת חוקת היסוד והפכה אותו לפרלמנט רגיל.

אל יחשוב, כי עיננו צרה בקופ"ח של ההסתדרות,

אך הממשלה המייצגת את העם כולו, אסור לה להצר את צעדיו של ארגון אחר.

קופ"ח הכללית, כל הכבוד לה, אך היא נתמכה בכספי העם היהודי כולו ולא רק

ע"י פועלים וסוציאליסטים, אלא גם ע"י אותם הקאפיטליסטים אשר אותם מנגחים

כאז כעת.

אני חושב שדוקא בימים אלה של מחסור בעובדים רפואיים, היתה הממשלה צריכה לחתור לקראת שיתוף כל הגורמים בשטח זה.

ד"ר ברמן:

אני אהיה האחרונה לומר, כי אין צורך במרפאות.

עובדה היא שקופ"ח של ההסתדרות הקימה בשנה זו 130 מרפאות חדשות, בדיוק כמספר נקודות הישוב החדשות ועוד ידה נטויה. אילו היו למדינה כספים דיה, לא היינו מחווכחים כלל למי מגיעים הכספים - אך במצב האישפוז השורר כיום בארץ, ברור כי קודמים בתי-החולים, והמרפאות באות רק בתור שני.

אין מקום לטענה, כי כספי הקרן נחונים לעזרת חלק אחד של הישוב בלבד. גם המועצות והעיריות מקבלים כספים רבים ומבתי-החולים שהן מקימות נהנות כל השכבות בישוב. אם תבוא איזו קופה ותאמר שהיא מוכנה לקבל על עצמה בנין בתי-חולים, בודאי תינתן לה ההלוואה.

אם כן, אני מציע לעדה-הכנסת להחליט, כינוכח הצורך הדחוף כיום לאישפוז, יש לחת את כל הכספים הנ"ל לשם מטרה זו.

ד"ר עפרון:

אני חושב, כי בדעת כולנו שפתרון הטוב ביותר היה -
הקמת
הקמת שרות רפואי ממשלתי אחיד, אך כל זמן שהוא איננו

- יש מקום לקופות-חולים שונות והאיש העומד בראש קופת-העממית, למשל, אינו כלל ציוני-כללי. איננו מתנגדים שמר הרפז יתווך בינינו, אך אני חושב, כי הוא בעצמו אינו מעוניין בכך.

אשר להקמת בתי-חולים אמרתי כבר קודם, כי מצבנו עדיין אינו מצדיק פתיחת בתי-חולים עצמאיים. אנו צריכים עוד להתרחב ולהתבסס, כדרך התפתחותו הטבעית של כל ארגון - ולזה אנו מבקשים את עזרת הממשלה.

היו"ר א. רקנטי:

אני מצטער מאד שהצעתי לצורת הסיכום לא נתקבלה.

ברור לנו שאם ההלוואה תינתן לבנין בתי-חולים בלבד, אהנה מזה רק חלק מהאוכלוסיה, ויחר הקופות, אשר הן עניות לעומת אמצעיה העצומים של קופ"ח הכללית, לא תוכלנה להגיש למבוטחיהן את העזרה הדרושה; אני חושב שזה טעות. בכל אופן נמשיך בדיון זה בישיבה הבאה ואני מקווה שבה נגיע לידי החלטה סופית.

אני מודה לנציגי קופות-החולים. על חברי-הועדה לשמוע עוד איזה דברים אשר אינם נוגעים לשאלת הבריאות.

ח. דרורי: אני רוצה להציע לחברי-הועדה לערוך סיור בכפרים הנטושים המיושבים ע"י העולים, בטרם תתחיל עונת הגשמים, בכדי להוכיח במצב הרפואי השורר שם.

א. פרמינגר: יש ברצוני לשאול את נציג משרד הבריאות על ידיעות שהגיעו אלינו, בנוגע לקיום בחי-בושה רשמיים למחצה או נסבלים, בצבא. כמו-כן, סידורים למטרה זו הקיימים בערים, הנמצאים כאן. נמסר כי מפקדים ופרסונל רפואי מסייעים לחיילים הדרכה ועצות. הייתי רוצה לשאול מפי נציג משרד הבריאות - מה האמת בידיעות אלה ובאם לא ידוע לו, אבקשו לברר ולהודיע לנו.

נמצא בידי חומר מספיק למען הגש שאילתא בכנסת, אך מפאת הסיכון שבפירסום הדבר, אני מעדיף לשמוע קודם דברים ברורים מצד משרד הבריאות.

ד"ר מאיר: השאלה הזו היא שאלה מאד מסובכת מכמה בחינות: סוציאליות, דתיות, רפואיות ועוד. בצבאות שונים בעולם מחפשים לה פתרונות וטרם נמצאו. כך וכך היא שייכת לשרות הרפואי הצבאי - אשר הוא אוטונומי לגמרי - ולא אלינו.

י. גיל: אני חושב, כי נכון מאד עשה החבר פרמינגר בכך שלא הגיש שאילתא כזו בכנסת, כי זה היה מקלקל את שם הצבא שלנו ואולי שלא לצורך. אני מציע להזמין את נציגי השרות הרפואי הצבאי לישיבה סגורה של הועדה, בכדי לשמוע מהם אם הדברים נכונים, גם בנוגע לפיקוח הרפואי.

א. פרמינגר: אם יתברר כי מעורבים בכך גם אזרחים, יהיה הדבר שייך גם לטיפול משרד הבריאות?

נ. הרפז: אני מציע שהיו"ר וזמר פרמינגר ייפגשו עם נציגי השרות הרפואי הצבאי, בכדי לברר את אמינות

הדברים ורק אחרי-כן יובאו בפני הועדה.

היו"ר א. רקנטי: אני חושב שאנו מקבלים את הצעת מר הרפז. בקשר להצעת הסיוור של חברת-הכנסת דרורי, אבקש את החברים להרשם. על מועד הסיוור נודיע מספר ימים לפני-כן.

נרשמו החברים:-

- י. גיל
- ח. דרורי
- א. טביב
- ח. כהן-מגורי
- ד. נצר
- א. פרמינגר
- א. רקנטי (?)

הישיבה ננעלה בשעה 13.00.